

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

06 noiembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Toma Nadejda, Țurcan Anatolie, Cobzac Elena, Boico Victor

a judecat în ședință, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Cahul, Tomița Mihail, prin care solicită casarea deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 07 martie 2018, în cauza penală privindu-l pe

Musteață Gheorghe XXXXX, născut la XXXXX, originar din XXXXX, domiciliat în XXXXX.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 22.05.2015 – 04.12.2015 (prima instanță);
2. 06.12.2016 – 02.02.2017 (instanța de apel);
3. 17.05.2017 – 30.06.2017 (instanța de recurs ordinar);
4. 24.07.2017 – 07.03.2018 (instanța de apel);
5. 16.05.2018 – 06.11.2018 (instanța de recurs ordinar).

Asupra recursului ordinar în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Cahul din 04 decembrie 2015, Musteață Gheorghe a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (4) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 10 luni, cu executare în penitenciar de tip închis.

Potrivit art. 85 Cod penal, a fost adăugată integral pedeapsă complementară neexecutată, aplicată prin sentința Judecătoriei Cahul din 11.10.2012 și a fost adăugată parțial pedeapsa aplicată prin sentința Judecătoriei Cahul din 27.11.2014, fiindu-i stabilită pedeapsă definitivă de 1 an închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 ani, de la reținere.

1.1. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că la 07 mai 2015, aproximativ la ora 03:30, inculpatul Musteață Gheorghe, fiind privat de dreptul de a conduce mijloace de transport, conducând automobilul „BMW 525TDS”, n.î.

XXXXX, deplasându-se pe str. Prospectul Republicii, or. Cahul, a fost stopat de către colaboratorii Ministerului Afacerilor Interne, fiind suspectat că conducea mijlocul de transport în stare de ebrietate alcoolică. I s-a propus să treacă testarea alcoolscoptică și potrivit rezultatului testării cu aparatul „DragerAlcotest” din 07.05.2015, concentrația vaporilor de alcool în aerul expirat de inculpat a constituit 1,01 mg/l., ce se califică ca stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat.

Prima instanță a încadrat acțiunile inculpatului în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal, ca conducerea mijlocului de transport de către o persoană care se află în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat, care este privată de dreptul de a conduce mijloace de transport.

2. Sentința primei instanțe a fost atacată cu apel de către inculpatul Musteață Gheorghe, solicitând repunerea în termen a apelului declarat, casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie aplicate în privința sa prevederile Legii nr. 210 din 29.07.2016 privind amnistia și încetarea procesului penal în privința sa, să-i fie stabilită o nouă pedeapsă cu amendă sau o pedeapsă cu închisoarea dar cu suspendarea condiționată a executării acesteia perioadă de probațiune.

În argumentarea apelului, apelantul a invocat că:

- judecarea cauzei a avut loc în lipsa sa, el nefiind citat legal;
- la data pronunțării sentinței nu mai avea antecedente penale, fiind greșit reținută starea de recidivă, or, prin sentința din 27.11.2014 a fost condamnat la închisoare cu suspendarea executării pedepsei în temeiul art. 90 Cod penal, iar conform art. 34 alin. (5) lit. e) Cod penal, situația dată nu constituie recidivă. Mai mult, la data pronunțării sentinței a expirat termenul de probă stabilit prin sentința din 27.11.2014;

- la stabilirea pedepsei, instanța nu a ținut cont că la urmărirea penală el a recunoscut vina și se căiește sincer de cele comise;

- nefiind citat legal, examinarea dosarului petrecându-se în lipsa lui, a fost privat de dreptul de a solicita judecarea cauzei conform art. 364¹ Cod de procedură penală. Or, aflând despre sentința pronunțată abia la 20.11.2016, apelul declarat urmează a fi repus în termen.

3. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 02 februarie 2017, a fost admis apelul declarat, casată total sentința primei instanțe și pronunțată o nouă hotărâre, prin care Musteață Gheorghe a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (4) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa de 10 luni închisoare, cu eliberarea de executarea pedepsei și încetarea procesului penal conform art. 107 Cod penal și art. 2 din Legea nr. 210 din 29.07.2016 privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

3.1 Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că sentința Judecătoriei Cahul a fost pronunțată la 04.12.2015, în lipsa inculpatului care a fost anunțat în

căutare. Astfel, apelul depus la 28.11.2016, când acesta a aflat despre sentința pronunțată în privința sa, este declarat în termen și nu necesită a fi repus în termen.

Totodată, instanța de apel a reținut că prima instanță just a stabilit starea de fapt și corect a încadrat acțiunile inculpatului în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal, - conducerea mijlocului de transport de către o persoană care se află în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat, acțiune săvârșită de către o persoană care este privată de dreptul de a deține permis de conducere, vinovăția în comiterea infracțiunii imputate și încadrarea juridică a faptei nefiind contestată.

Mai mult, instanța de apel a conchis că inculpatul cade sub incidența Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova nr. 210 din 29.07.2016, procesul penal urmând a fi încetat.

4. Decizia instanței de apel a fost atacată cu recurs ordinar de către procurorul în Procuratura de circumscripție Cahul, Mihail Tomița, în care a indicat temeiurile de recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 7) Cod de procedură penală și a solicitat casarea deciziei și menținerea sentinței primei instanțe.

În argumentarea recursului, recurentul a invocat că:

- sentința a fost pronunțată la 04.12.2015, în prezența avocatului, inculpatului fiindu-i expediată o copie a sentinței la locul de domiciliu;

- afirmația inculpatului că a aflat despre pronunțarea sentinței doar la 20.11.2016 este neîntemeiată, nefiind prezentată nici o dovadă drept confirmare;

- mențiunea instanței de apel că apelul este depus în termen și nu necesită a fi repus în termen nu este întemeiată prin careva probe în acest sens. Potrivit datelor din dosarul penal, inculpatul a fost anunțat în căutare, la 12.06.2015 acesta a părăsit teritoriul țării și nu s-a prezentat în ședințele de judecată nici până în prezent;

- apelul din numele inculpatului parvine din mun. Chișinău, iar semnătura nu este identică cu cea din buletinul de identitate;

- nu s-au constatat temeiuri de a aplica actul amnistiei, nefiind dovedit prin probele constatate prin intermediul mijloacelor de probă specificate în art. 93 Cod de procedură penală, că inculpatul într-adevăr manifestă căință activă în cadrul procesului penal;

- inculpatul nu s-a autodenunțat de bună voie despre comiterea infracțiunii, în cadrul urmăririi penale a refuzat să facă declarații, prin ce nu a contribuit activ la descoperirea infracțiunii și s-a eschivat de la judecarea cauzei în instanțele de fond și de apel;

- instanța de apel nu a acordat deplină eficiență prevederilor stipulate în art. 394, 395, 396, 417 Cod de procedură penală, structurând în descriptivul deciziei o soluție de încetare, fără a stabili fapta constatată, iar în dispozitivul deciziei instanța de apel a decis că Musteață Gheorghe se recunoaște vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (4) Cod penal, decizia instanței de apel având un caracter contradictoriu, soluția lăsând în suspans problema

vinovăției/nevinovăției inculpatului, ce duce la încălcarea principiului prezumției nevinovăției;

- hotărârea instanței de apel privind recunoașterea vinovăției inculpatului cu stabilirea pedepsei și, totodată, încetarea procesului penal nu cuprinde motive întemeiate pe care și-a întemeiat soluția, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii și acesta este expus neclar.

5. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 30 iunie 2017, a fost admis recursul ordinar declarat, casată total decizia instanței de apel și dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

5.1. Pentru a decide astfel, instanța de recurs ordinar a constatat că instanța de apel nu a judecat cauza penală în condițiile legii, deoarece a adoptat o hotărâre care nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazicând dispozitivul hotărârii, acesta fiind expus neclar, și că recursul este întemeiat.

În acest sens, instanța de recurs ordinar a menționat că instanța de apel constatând că apelul este depus în termen și nu necesită a fi repus în termen, nu și-a argumentat în nici un fel soluția în drept, inclusiv în coroborare cu prevederile art. 403 și 404 Cod de procedură penală.

Mai mult, instanța de apel a atestat că instanța de apel indicând în descriptivul deciziei că prima instanță just a stabilit starea de fapt și corect a încadrat acțiunile inculpatului în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal, în dispozitiv, divergent și neclar, a casat total sentința, a pronunțat o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, 1-a recunoscut vinovat pe inculpat în comiterea infracțiunii incriminate și i-a aplicat pedeapsa penală, astfel, în lipsa unei sentințe de condamnare care să cuprindă descrierea faptei criminale, considerată ca fiind dovedită, indicându-se locul, timpul, modul săvârșirii ei, forma și gradul de vinovăție, motivele și consecințele infracțiunii, probele pe care se întemeiază concluziile instanței de judecată, încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului.

Totodată, instanța de recurs a mai indicat că instanța de apel a dispus divergent și neclar în dispozitiv - eliberarea de executarea pedepsei și încetarea procesului penal în temeiul actului amnistiei, or, a operat cu două soluții proprii unor acte procedurale distincte, adică atât sentinței de condamnare – art. 389 Cod de procedură penală, cât și celei de încetare – art. 391 Cod de procedură penală.

6. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 07 martie 2018, a fost admis apelul declarat, casată total sentința primei instanțe și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care a fost încetat procesul penal în privința lui Musteață Gheorghe pe învinuirea de comitere a infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (4) Cod penal, în baza art. 1, 2 a Legii nr. 210 din 29.07.2016 privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

6.1. Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că inculpatul Musteață Gheorghe a declarat apel în termen, din considerentul că cauza penală în privința acestuia a fost examinată în lipsa lui, iar la materialele cauzei lipsesc careva date privind momentul când inculpatului i-a fost înmănată copia sentinței, motiv din care instanța de apel a reținut ca întemeiat argumentul inculpatului că acesta a aflat despre sentință doar la 20.11.2016, iar apelul 1-a depus la 28.11.2016.

Mai mult, instanța de apel a conchis că prima instanță corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, și just a concluzionat că Musteață Gheorghe a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 264¹ alin. (4) Cod penal, în baza probelor administrate în cauza penală, apreciate prin prisma art. 101 Cod de procedură penală.

Totodată, instanța de apel a indicat că probe noi la examinarea cauzei în instanța de apel nu au fost administrate, dar, dat fiind faptul că inculpatul Musteață Gheorghe nu a fost prezent în ședința primei instanțe, și pentru a asigura principiul contradictorialității, reglementat de art. 24 Cod de procedură penală, la solicitarea procurorului Tomița Mihail au fost cercetate suplimentar probele administrate în prima instanță.

În continuare, instanța de apel a reținut că Musteață Gheorghe este învinuit că la data de 07 mai 2015 a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 264¹ alin. (4) Cod penal, care potrivit art. 16 Cod penal, se atribuie la categoria infracțiunilor ușoare, din care considerent s-a stabilit că fapta a fost comisă de Musteață Gheorghe până la adoptarea actului de amnistie, iar în instanța de apel, la 06 martie 2018 Musteață Gheorghe, prin cerere a solicitat aplicarea față de dânsul a prevederilor Legii nr. 210 din 29 iulie 2016 cu privire la amnistie în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, recunoscând în ședința instanței de apel vina în comiterea infracțiunii și faptul că se căiește sincer.

Astfel, instanța de apel a concluzionat că inculpatul a manifestat o căință activă în cadrul procesului penal, prin faptul că și-a recunoscut integral vina în comiterea faptei prejudiciabile imputate, infracțiunea de care este învinuit a fost săvârșită până la adoptarea Legii nr. 210 din 29.07.2016. Mai mult ca atât, pentru comiterea infracțiunii incriminate este prevăzută pedeapsa maximă pe un termen de până la un an închisoare, iar în prima instanță inculpatul nu a fost prezent, menționând că nu a avut posibilitatea de a depune cerere privind examinarea cauzei în baza probelor administrate în cadrul urmăririi penale, chiar dacă recunoaște vinovăția și se căiește de cele săvârșite.

Drept urmare, instanța de apel a considerat că inculpatul Musteață Gheorghe cade sub incidența Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova nr. 210 din 29.07.2016 și față de inculpat urmează a fi aplicată amnistia, cu încetarea procesului penal în privința acestuia în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (4) Cod penal.

Totodată, instanța de apel a menționat că chiar dacă acuzarea invocă imposibilitatea aplicării amnistiei în privința inculpatului, în privința lui Musteață

Gheorghe, nu există impedimente pentru a aplica prevederile Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova nr. 210 din 29.07.2016, cu încetarea procesului penal. Așa cum, în instanța de apel a fost solicitată de inculpat aplicarea amnistiei în privința sa, recunoscând pe deplin vinovăția în cele imputate și căindu-se sincer.

De asemenea, s-a notat cu referire la restricțiile indicate în art. 10, alin. (1) al Legii nr. 210 din 29.07.2016, că, potrivit art. 10 alin. (2) din această Lege, la aplicarea alin. (1) nu se ține cont de antecedentele penale ale persoanei reabilitate și nici de antecedentele penale stinse în modul stabilit de lege. Prin urmare, în speță instanța de apel nu a reținut restricțiile prevăzute în lege nominalizată, chiar dacă procurorul face trimitere la faptul că anterior inculpatul a fost judecat pentru comiterea infracțiunilor similare. Astfel, instanța de apel a conchis că inculpatul Musteață Gheorghe cade sub incidența Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova nr. 210 din 29.07.2016 și față de acesta urmează a fi aplicată amnistia, cu încetarea procesului penal pe învinuirea în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal.

7. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către procurorul în Procuratura de circumscripție Cahul, Tomița Mihail, care indică temeiurile de recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 7) Cod de procedură penală și solicită casarea deciziei instanței de apel din 07 martie 2018, cu menținerea sentinței primei instanțe, deoarece apelul a fost greșit admis.

în argumentarea recursului, procurorul invocă că:

- hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazice dispozitivul și acesta este expus neclar;

- instanța a admis apelul care a fost introdus tardiv;

- sentința primei instanțe a fost pronunțată la 4 decembrie 2015, fiind adusă la cunoștință inculpatului și avocatului, ultimul a fost prezent la judecarea cauzei. Copia sentinței a fost expediată inculpatului la locul de domiciliu. Acest fapt a fost confirmat de către inculpat personal, fiind audiat în cadrul examinării apelului la care a declarat că, a cunoscut încă la sfârșitul anul 2015 de la soția sa despre sentința de condamnare a lui;

- argumentul instanței de apel, precum că inculpatului „... s-a încurcat și nu înțelegea întrebările procurorului și eronat a indicat că în a. 2015 a cunoscut despre sentința, de fapt invocând că în 2016 a aflat despre existența acesteia”, este neîntemeiat, deoarece răspunsul inculpatului precum că, știa cu certitudine că, sentința a fost pronunțată încă în a.2015 a fost dat sincer și convingător, (pag. 4 a deciziei);

- conform datelor din dosarul penal Musteață Gheorghe a fost anunțat în căutare. La 12.06.2015 Musteață Gheorghe părăsește teritoriul Republicii Moldova și nu se prezintă la instanțele de judecată nici până în prezent. Apelul din numele inculpatului Musteață Gheorghe parvine din mun. Chișinău, cu semnătura care nu

se aseamănă cu semnătura lui Musteață Gheorghe, prezentă în buletinul de identitate;

- avocatul inculpatului, Grosu E., a fost prezent la judecarea cauzei în fond, a participat în baza de contract, și Musteață Gheorghe nu putea să nu cunoască despre sentința pronunțată în privința sa la 04.12.2015;

- conform materialelor cauzei penale nu s-au constatat temeiuri de aplicare a amnistiei, deoarece nu s-a dovedit prin probele constatate prin intermediul mijloacelor de probă, specificate în art. 93 Cod de procedură penală, că inculpatul Musteață Gheorghe într-adevăr manifestă căință activă;

- Musteață Gheorghe nu s-a autodenunțat de bună voie despre comiterea infracțiunii. În cadrul urmăririi penale Musteață Gheorghe a refuzat de a depune declarații, prin ce nu a contribuit activ la descoperirea infracțiunii. Musteață Gheorghe s-a eschivat de la judecarea cauzei în prima instanță și în instanța de apel din 02.02.2017.

8. Judecând recursul ordinar, în raport cu actele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis, cu casarea totală a deciziei instanței de apel și dispunerea rejudecării cauzei în Curtea de apel Comrat, reieșind din următoarele considerente.

În speță se constată că recurentul s-a conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală și a declarat recursul ordinar în termen.

Potrivit prevederilor art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept, comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Potrivit art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul instanța este în drept să-l admită, cu casarea totală a hotărârii atacate și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Prin urmare, instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze, atunci când se constată comiterea erorilor de drept, care au dus la adoptarea unei hotărâri ilegale, totodată, verificându-se dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Recurentul invocă în recursul declarat temeiuri de drept prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) și 7) Cod de procedură penală, care prevăd că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în următoarele temeiuri: hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și instanța a admis o eroare gravă de fapt; apelul a fost introdus tardiv.

Potrivit prevederilor art. 436 alin. (1) Cod de procedură penală, procedura de rejudecare a cauzei, după casarea hotărârii în recurs, se desfășoară conform regulilor generale pentru examinarea ei.

Conform alin. (2) al aceluiași articol, pentru instanța de rejudecare, indicațiile instanței de recurs sunt obligatorii în măsura în care situația de fapt rămâne cea care a existat la soluționarea recursului.

De asemenea, instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Conform art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de instanța de fond. Instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Instanța de apel, este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Decizia instanței de apel, conform art. 417 Cod de procedură penală, trebuie să cuprindă fapta constatată de prima instanță și conținutul dispozitivului sentinței, fondul apelului și temeiurile de fapt și de drept care au dus după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Potrivit cerințelor aceluiași articol, chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corecte au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate la dosar în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

La chestiunile de drept se referă cele ce țin de următoarele: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual penal au fost corect aplicate și hotărârea adoptată să conțină răspuns la toate motivele invocate.

Reieșind din criticile recursului, invocate prin prisma art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, și anume care relevă faptul că: ”hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței”, Colegiul penal menționează că, instanța de apel, în decizia pronunțată la 07 martie 2018, nu a îndeplinit indicațiile date de către Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție prin decizia din 30 iunie 2017, care, potrivit alin. (2) al art. 436 Cod de procedură penală „sunt obligatorii în măsura în care situația de fapt rămâne cea care a existat la soluționarea recursului”.

Potrivit acestei decizii a Curții Supreme de Justiție la rejudecarea cauzei instanța de apel urma să țină cont de împrejurările expuse, să înlăture erorile menționate, să judece cauza în strictă conformitate cu legea, să adopte o hotărâre legală și întemeiată și să se expună asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Colegiul lărgit menționează că, deși cauza a fost trimisă la rejudecare cu indicații concrete privind modalitatea de soluționare a cauzei, instanța de apel, contrar acestor indicații, a pronunțat din nou o decizie neîntemeiată, deoarece a

omis să înfăptuiască verificarea cauzei sub toate aspectele indicate de către instanța de recurs.

În acest sens Colegiul penal lărgit menționează că instanța de apel la rejudecarea cauzei trebuia să analizeze argumentele importante invocate de apelant, ce conduc la admiterea sau la respingerea acestora, trebuia să analizeze mai aprofundat faptul repunerii în termen a apelului, or, Colegiul penal lărgit indică că, potrivit procesului verbal de audiere a inculpatului în instanța de apel(f.d. 235 v. I), atât la întrebarea procurorului cât și la întrebarea instanței de apel, inculpatul a declarat că a făcut cunoștință cu sentința în luna decembrie 2015 de la soția sa, de ce așa târziu s-a adresat în instanța de apel nu poate explica, mai mult, inculpatul a indicat în referința sa (f.d. 182 v. I) că a aflat despre sentință și pedeapsa aplicată la data de 20 noiembrie 2016 când s-a adresat la organele competente pentru eliberarea actelor de identitate și călătorie – buletin și pașaport.

Colegiul penal lărgit, apreciază critic constatarea instanței de apel precum că a reținut ca întemeiat argumentul inculpatului, precum că abia la 20.11.2016 a aflat despre existența sentinței contestate, iar apelul a fost depus la 28.11.2016.

La fel, Colegiul penal lărgit, menționează că, inculpatul a indicat în instanța de apel (f.d. 228 v. I) că nu a făcut deosebire între sentința judecătoreiei Cahul și data la care a fost chemat la judecată și de aceea a încurcat perioada când a făcut cunoștință cu sentința, astfel, Colegiul penal lărgit constată că este o situație de incertitudine, or, instanța de apel(f.d. 242 v. I) a constatat că după ce pe cauza dată, în prima instanță cauza a fost repartizată repetat altui judecător, inculpatul nu a mai fost citat, în aceste condiții, Colegiul penal lărgit conchide că este incert despre ce i-a comunicat soția inculpatului în luna decembrie 2015 inculpatului referitor la ședințele de judecată.

Astfel, Colegiul penal lărgit constată că instanța de apel nu a elucidat toate circumstanțele relevante, or, inculpatul a înaintat mai multe ipoteze despre faptul când și cum a făcut cunoștință cu sentința.

În baza celor expuse, Colegiul penal lărgit statuează că instanța de apel la adoptarea soluției în cauză, nu a ținut cont de toate circumstanțele expuse supra, prin ce pe cale de consecință se atestă că instanța de apel nu s-a pronunțat pe motivele invocate de procuror în apel, confirmându-se în prezenta cauză temeiul de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, în baza căruia decizia instanței de apel urmează a fi casată cu dispunerea rejudecării cauzei în Curtea de apel Comrat, fiindcă în Curtea de Apel Cahul nu este posibil de format alt complet de judecată.

8.1 Astfel, la rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să se conducă de dispozițiile art. 436 Cod de procedură penală, care prevede procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile Legii procesual penale – asupra tuturor motivelor indicate în apelurile procurorului și al părții apărării și în măsura competenței sale asupra motivelor din recursurile ordinare declarate, să cerceteze și să elucideze faptele importante pentru

soluționarea justă și promptă a cauzei date, să – și argumenteze clar concluziile sale în decizia adoptată, în dependență de circumstanțele constatate, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, de practica unitară în acest domeniu și de practica relevantă a CtEDO, în cadrul unui proces de judecată contradictoriu, să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

9. În conformitate cu prevederile art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

Admite recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Cahul, Tomița Mihail, casează total decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 07 martie 2018, în cauza penală privindu-l pe **Musteață Gheorghe XXXXX**, cu dispunerea rejudecării cauzei de către Curtea de Apel Comrat.

Decizia nu este supusă căilor de atac.

Decizia motivată pronunțată la **06 decembrie 2018**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecătorii

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena

Boico Victor

O p i n i a s e p a r a ț ă
a judecătorilor Timofti Vladimir și Cobzac Elena

06 noiembrie 2018

mun. Chișinău

În conformitate cu articolele 339 alin. (7) și 340 alin. (3) Cod de procedură penală, în cauza penală privindu-l pe Musteață Gheorghe Dumitru.

1. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 06 noiembrie 2018, s-a admis recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Cahul, Tomița Mihail, s-a casat total decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 07 martie 2018, în cauza penală privindu-l pe **Musteață Gheorghe XXXXX**, cu dispunerea rejudecării cauzei de către Curtea de Apel Comrat.

2. Nu am susținut această soluție, fapt pentru care formulăm opinie separată.

3. Suntem de acord cu ceea ce se menționează la punctele 1 – 7 din partea descriptivă a deciziei Colegiului penal lărgit a Curții Supreme de Justiție din 06 noiembrie 2018, în cauza nr. 1ra – 1178/2018.

4. Judecând recursul ordinar raportat la materialele cauzei și la motivele invocate, am considerat că recursul ordinar declarat urma a fi admis, casată total decizia cu menținerea sentinței Judecătoriei Cahul din 04 decembrie 2015 conform prevederilor art. 435 alin. (2) lit. a) Cod de procedură penală, în cauza penală în privința lui Musteață Gheorghe XXXXX.

Menționăm că potrivit art. 402 alin. (1) Cod de procedură penală, *termenul de apel este de 15 zile de la data pronunțării sentinței integrale, dacă legea nu dispune altfel.*

Potrivit art. 403 alin. (1) Cod de procedură penală, *apelul declarat după expirarea termenului prevăzut de lege este considerat ca fiind făcut în termen dacă instanța de apel constată că întârzierea a fost determinată de motive întemeiate, iar apelul a fost declarat în cel mult 15 zile de la începerea executării pedepsei sau încasării despăgubirilor materiale.*

Reieșind din materialele cauzei, considerăm că instanța de apel greșit a admis apelul inculpatului, apelul fiind depus peste termen, or, sentința Judecătoriei Cahul a fost emisă la data de 04 decembrie 2015, iar apelul a fost depus la 28 noiembrie 2016, aproximativ peste un an, inculpatul evident a inventat motive pentru a considera apelul depus în termen.

În apelul inculpatului, ultimul a indicat că a aflat despre sentință abia la data de 20 noiembrie 2016 când s-a adresat la organele competente pentru eliberarea actelor de identitate și călătorie – buletin și pașaport.

Din procesul verbal de audiere a inculpatului în instanța de apel din 06.03.2018(f.d. 235 v. I), atât la întrebarea procurorului cât și la întrebarea instanței, inculpatul a declarat că „el a aflat despre hotărâre – sentința instanței de fond în decembrie 2015, soția i-a transmis despre ea, în acel moment el era peste hotare în Belgia. Nu poate explica de ce așa de târziu a depus apel”.

Apreciem critic constatarea instanței de apel precum că a reținut ca întemeiat argumentul inculpatului, precum că abia la 20.11.2016 a aflat despre existența sentinței contestate, iar apelul a fost depus la 28.11.2016.

Menționăm că inculpatul Musteață Gheorghe a fost citat și s-a prezentat în ședința primei instanțe pe 09.06.2015 (f.d. 61 v. I), iar după aceasta nu s-a mai prezentat în prima instanță, eschivându-se de la judecarea cauzei, fiind emisă încheiere la 17.09.2015 de aducere silită a inculpatului pentru 09.11.2015 ora 10:00, când s-a adoptat încheierea instanței(f.d. 108 v. I) de examinare a cauzei în lipsa inculpatului, care potrivit adeverinței primarului s. Pelinei r-l Cahul (f.d. 102 v. I) nu se află pe teritoriul Republicii Moldova, dar este plecat peste hotarele țării, la muncă.

Conform prevederilor art. 319 alin. (2) Cod de procedură penală, partea prezentă la un termen de judecată nu mai este citată pentru termenele ulterioare, chiar dacă va lipsi la vreunul dintre aceste termene.

Astfel, conchidem că, inculpatul nu mai urma să fie citat și că a aflat despre sentință în luna decembrie 2015 de la soția sa, prima instanță îndeplinind toate prevederile legale în speța dată expediind inculpatului pe adresa sa de domiciliu copia sentinței, astfel soția sa recepționând sentința i-a comunicat despre ea, iar apelul l-a depus la 28 noiembrie 2016, aproximativ peste 1 an de la pronunțarea sentinței, adică evident peste termenul prevăzut de art. 402 Cod de procedură penală de 15 zile, neindicându-se motive întemeiate pentru a fi repus în termen apelul declarat.

Din aceste considerente, am propus soluția ca, conform prevederilor art. 435 alin. (2) lit. a) Cod de procedură penală, recursul procurorului să fie admis, casată total decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 07 martie 2018, în cauza penală privindu-l pe **Musteață Gheorghe XXXXX** cu menținerea în totul a sentinței Judecătoriei Cahul din 04 decembrie 2015.

Judecătoria

Timofti Vladimir

Cobzac Elena